

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1753
Warszawa, 28 czerwca 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Patryka Jakiego.

(-) Jacek Bogucki; (-) Andrzej Dera; (-) Mieczysław Golba; (-) Tomasz Górski; (-) Patryk Jaki; (-) Beata Kempa; (-) Arkadiusz Mularczyk; (-) Józef Rojek; (-) Andrzej Romanek; (-) Edward Siarka; (-) Piotr Szeliga; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Jan Ziobro; (-) Kazimierz Ziobro; (-) Jarosław Żaczek.

Ustawa
z dnia 2013 r.
o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553 z późn. zm.) art. 106a otrzymuje brzmienie:

"Art. 106a. Nie podlega zatarciu skazanie na przestępstwo określone w art. 148, a także skazanie na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jeżeli pokrzywdzony był małoletnim poniżej lat 15."

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

1. Wyjaśnienie celu ustawy

Zbrodnia zabójstwa jest najcięższym przestępstwem jakie można popełnić i stanowi największe przekroczenie granic zasad społecznych. Osoba, która dopuszcza się zbrodni zabójstwa stanowi zagrożenie dla społeczeństwa i powinna być poddana daleko idąc kontroli do końca jej życia. Dlatego też nawet w sytuacji, w której na skutek okoliczności czynu oraz właściwości sprawcy, sprawca zabójstwa jest zwalniany z zakładu karnego, informacja o popełnionym czynie powinna na zawsze pozostawać w odpowiednich rejestrach i być dostępna zarówno dla organów państwa jak i innych instytucji.

Fakt, że może pracować z dziećmi osoba skazana wcześniej za zabójstwo własnego dziecka dobitnie pokazał jak bardzo polskie prawo karne nie zapewnia podstawowej ochrony społeczeństwu. Inne państwa zapewniają często dużą większą ochronę. Przykładowo, w Wielkiej Brytanii istnieje Violent and Sex Offender Register. W tym rejestrze figurują wszyscy skazani za przestępstwa seksualne oraz z użyciem przemocy. W przypadku skazania na karę powyżej 30 miesięcy pozbawienia wolności, osoby takie widnieją w rejestrze na zawsze. W ten sposób, informacja o poważnym naruszeniu porządku prawnego jest zawsze dostępna, zapewniając właściwą ochronę społeczeństwu.

2. Przedstawienie stanu obecnego

Zatarcie skazania jest instytucją, która powoduje, że po upływie określonego czasu skazanie uważa się za niebyłe, a wpis o skazaniu usuwa się z rejestru skazanych. Po zatarciu skazania, osoba która dopuściła się przestępstwa będzie uważana za nigdy niekaraną, a Krajowy Rejestr Karny nie będzie zawierał żadnej wzmianki o takiej osobie. Tym samym więc żadna osoba ani instytucja nie będzie w stanie sprawdzić, czy osoba ubiegająca się np. o pracę była wcześniej karana, w tym za najcięższe przestępstwa.

Art. 106a k.k. dodany w 2005 r. stworzył wyjątek w instytucji zatarcia skazania dla przestępców pedofili. Celem wprowadzenia tego przepisu, który spotkał się zresztą z

licznymi głosami sprzeciwu teoretyków polskiego prawa karnego, było zapewnienie ochrony dzieciom przed osobami, które wcześniej karane za przestępstwa pedofilskie, mogłyby po zatarciu skazania bez przeszkód ubiegać się o pracę w szkole, jako wychowawcy kolonijni, opiekunowie czy prowadzący inne zajęcia z dziećmi. Zlikwidowanie możliwości zatarcia skazania w sytuacji przestępstw pedofilskich ocenić należy zdecydowanie pozytywnie.

Jak jednak pokazała praktyka, art. 106a ma zbyt wąski zakres działania. Zatarciu podlegają bowiem wciąż najcięższe przestępstwa, w tym zabójstwo, także popełniane na szkodę dzieci. Należy więc zgodzić się z poglądem wyrażanym w doktrynie, że obecne brzmienie art. 106a jest niekonsekwentne, skoro słusznie przewidując brak zatarcia skazania wobec pedofili, nie obejmuje przestępstw cięższych gatunkowo, a zwłaszcza zabójstwa.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym

Projekt poszerza – w porównaniu do obowiązującego stanu prawnego – katalog czynów, które nie podlegają instytucji zatarcia skazania.

Nowelizacja art. 106a spowoduje, że sprawcy zbrodni zabójstwa nie będą korzystać z dobrodziejstwa instytucji zatarcia skazania, a tym samym nigdy nie będą uchodzić za osoby przestrzegające prawa. W ten sposób będą pozbawione możliwości wykonywania działalności związanej ze szczególnym zaufaniem, jak na przykład praca z dziećmi, na którą to możliwość nie zasługują, zważywszy na zbrodnię, jaką wcześniej popełniły.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Skutkiem społecznym przedmiotowej nowelizacji będzie zwiększenie ochrony dzieci przed osobami, które dopuściły się względem nich przestępstwa w przeszłości. Wyłączenie możliwości zastosowania instytucji zatarcia skazania w tym przypadku, skutkować będzie zwiększeniem ochrony dzieci w placówkach oświatowych czy opiekuńczo-wychowawczych.

Projektodawcy nie stwierdzili jakichkolwiek skutków gospodarczych, jakie miałyby wywoływać przedmiotowy projekt.

Projekt nie wywoła znaczących skutków finansowych, ze względu na brak wpływów lub obciążeń finansowych dla budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Skutkiem prawnym przygotowanego projektu będzie rozszerzenie katalogu czynów, które nie podlegają instytucji zatarcia skazania.

5. Konsultacje społeczne

Należy zakładać, że zgodnie z art. 34 ust. 3 regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem do pierwszego czytania skieruje niniejszy projekt ustawy do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

6. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 31 lipca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1887/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Patryk Jaki)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje nowelizację art. 106a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: kk).

Proponowana zmiana art. 106a kk zakłada rozszerzenie stosowania wyjątku od zasady zatarcia skazania. Obecnie dotyczy on skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jeżeli pokrzywdzony był małoletnim poniżej lat 15. Wnioskodawcy proponują, żeby nie podlegało zatarciu również skazanie za przestępstwo zabójstwa określone w art. 148 kk.

W art. 2 projektu ustawy określono, że proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Przepisy prawa UE nie regulują spraw objętych opiniowanym projektem ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Opiniowany projekt nie jest objęty zakresem przepisów prawa UE.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny nie jest objęty zakresem przepisów prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 31 lipca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1888/13

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Patryk Jaki) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy przewiduje nowelizację art. 106a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami; dalej: kk).

Proponowana zmiana art. 106a kk zakłada rozszerzenie stosowania wyjątku od zasady zatarcia skazania. Obecnie dotyczy on skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, jeżeli pokrzywdzony był małoletnim poniżej lat 15. Wnioskodawcy proponują, żeby nie podlegało zatarcu również skazanie za przestępstwo zabójstwa określone w art. 148 kk.

Opiniowany projekt nie jest objęty zakresem przepisów prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny **nie jest** projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

BSA II - 021- 338/13

Warszawa, dnia 20 września 2013 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu 23.09.2013r.

Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 sierpnia 2013 r., GMS-WP-173-266/13 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny*.

Z poważaniem

wz.

Prof. dr hab. Walerian Sanetra
Prezes Sądu Najwyższego

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa
BSA II- 021-338/13

Warszawa, dnia 20 września 2013 r.

UWAGI

do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (w związku z pismem GMS-WP-173-266/13)

Przedłożony do oceny projekt zakłada taką zmianę art. 106a K.k., aby możliwe było wyłączenie zatarcia skazania za każdy typ przestępstwa zabójstwa.

Według projektodawcy, praktyka pokazała, iż obecnie art. 106a K.k. ma zbyt wąski zakres działania i charakteryzuje się niekonsekwencją. Polega ona na wyłączeniu zatarcia skazania za wymienione tam „przestępstwa pedofilskie”, przy braku takiego rozwiązania w stosunku do skazanego za przestępstwo zabójstwa. O ile w istocie taka „niekonsekwencja” ma w obecnym stanie prawnym miejsce, to płynący stąd wniosek ustawodawczy jest odwrotny od tego, jaki wyciągnął w uzasadnieniu projektodawca. Artykuł 106a K.k. powinien być mianowicie nie tyle rozbudowany, co w ogóle skreślony. Jest on bowiem zarówno w wersji obecnej, jak i wersji planowanej niezgodny z zasadą humanitaryzmu (art. 3 K.k.), tym samym zaś potencjalnie narusza konstytucyjną ochronę godności ludzkiej. Proponowane rozwiązanie oznacza nie tylko dożywotnią stygmatyzację sprawcy, ale i wzmożone ponoszenie skutków prawnokarnych uprzedniego skazania również wówczas, kiedy nie jest to podyktowane szczególnymi i uzasadnionymi względami, to jest przy zastosowaniu warunkowego umorzenia postępowania.

Zupełnie inną kwestią jest ocena właściwości i cech osobistych człowieka i związanych z nimi predyspozycji (lub jej braku) do wykonywania określonych

zawodów lub sprawowania funkcji, która przecież może być przedmiotem oceny również w wypadku zatarcia skazania.

Jak zwrócono na to wyżej uwagę, również obecna wersja tego przepisu jest merytorycznie nietrafna. Nie jest pozbawione racji stwierdzenie, iż *de lege lata* norma art. 106a rozciąga do pewnego stopnia konsekwencje zakazu orzecanego na podstawie art. 41 § 1a K.k. na całe życie sprawcy¹, bez konieczności jego orzekania. Tym samym praktycznie podważa rację bytu i wyjątkowość tego ostatniego unormowania.

Przedłożony projekt nie powinien być przedmiotem prac parlamentarnych.

¹ N. Kłaczyńska, Komentarz do art. 106a K.k., w: J. Giezek (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Warszawa 2012 r., s. 648.